

การตอบรับของผู้ชมรายการเกษตรถูกทุ้งของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

นาย เทินพันธ์ แพนสมบัติ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974 - 03 - 0018 - 9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20129452

**RESPONSES TO “KASET LOOK TUNG” TELEVISION PROGRAM
AMONG ITV AUDIENCE**

Mr. Turnpun Pansombat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication**

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974 – 03 – 0018 - 9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การตอบรับของผู้ชมรายการเกษตรลูกทุ่งของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
ปีการศึกษา 2544
โดย นาย เทินพันธ์ แพนสมบัติ
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปันดดา ชนสถิตย์

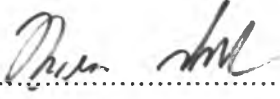
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

..... คณบดีนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุบลรัตน์ สิริยิวศักดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปันดดา ชนสถิตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

เทินพันธ์ แพนสมบัติ : การตอบรับของผู้ชมรายการ เกษตรลูกทุ่ง ของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี
(RESPONSES TO “KASET LOOK TUNG” TELEVISION PROGRAM AMONG ITV
AUDIENCE) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปันดดา ธนสถิตย์, 270 หน้า, ISBN
974-03-0018-9

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของพฤติกรรมการตอบรับ
และการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ชมรายการเกษตรลูกทุ่งทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวี โดยอาศัย
กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการการเลือกใช้สื่อของผู้รับสาร ในฐานะที่เป็นผู้กระทำ
และแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตรายการและผู้ชม

ระเบียบวิธีวิจัย ได้ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่ทีมงานผู้ผลิตรายการ การ
สังเกตอย่างมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตรายการ รวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหาที่ผู้ชมแสดงปฏิกิริยา
ตอบรับต่อรายการ

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่เด่นชัดของผู้ชมรายการ จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม
กลุ่มแรก คือ ผู้ชมที่ประกอบอาชีพทางด้านวงการเกษตร ซึ่งมีลักษณะเป็นเกษตรกรยุคใหม่ที่มีหัว
ก้าวหน้า มีความสนใจที่จะแสวงหาความรู้ทางการเกษตรแนวใหม่ เพื่อนำไปพัฒนาอาชีพของ
ตนเอง กลุ่มที่สอง คือผู้ชมที่ประกอบอาชีพอื่น แต่มีความสนใจที่จะนำความรู้ทางด้าน
การเกษตรไปใช้ประโยชน์ เพื่อการเกษตรในครัวเรือน นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ชมบางส่วนได้นำข้อ
มูลความรู้จากรายการไปเพื่อประกอบเป็นอาชีพเสริม เพราะคาดหวังว่าเป็นหนทางหนึ่งในการ
สร้างรายได้

การตอบรับที่ผู้ชมมีต่อรายการ เป็นความสัมพันธ์อย่างสนิทสนมเป็นกันเอง
กระตือรือร้นสร้างความสัมพันธ์กับรายการ ด้วยวิธีการติดต่อด้วยตนเอง ทางจดหมาย ทาง
โทรศัพท์ และอีเมล จุดมุ่งหมายของความสัมพันธ์ คือ 1) เพื่อขอคำแนะนำปรึกษาและขอ
ข้อมูลทางการเกษตรในเรื่องเทคโนโลยีการเกษตร และเรื่องพืชหรือสัตว์เศรษฐกิจ 2) เพื่อพูดคุย
แลกเปลี่ยนจากความคิดเห็น

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่อนิติศ.....
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2544.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4185248628 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : RESPONSES OF AUDIENCES

TURNPUN PANSOMBAT : RESPONSES TO “ KASET LOOK TUNG ”
 TELEVISION PROGRAM AMONG ITV AUDIENCE THESIS ADVISER ASST. PROF.
 PANADDA THANASATIT , 270 pp. ISBN 974 – 03 – 0018 - 9

This research is conducted with an aim to study the responses of the audiences of Kaset Look Tung programme on ITV television. The theoretical framework of study is based on audience reception theory. The main focus is the active selection process and responses of the audience. In addition, the study also looked at the relationship between the producer and audience of the programme.

The research method used involved depth interview of the production team and the participant observation of the production process. Content analysis is used to analyse the responses of audience on the programme.

The research finding showed that the audiences can be classified into two groups. The first group is consisted of those who associate with agriculture field. The group represents modern farmers who are interested in gathering new knowledge and technology to improve their career. The second group is consisted of those who are actually looking for a second career in agricultural field and so is interested in adapting new technology and knowledge to bring about the new career.

Responses of the audiences tend to show close relationship between the audience and the programme itself. They are active in communicating with the programme by personal contact, letter, telephone and e-mail. Their purposes are : 1) Asking for a guidance and information in agriculture knowledge and new technology plus an economical plants or animals. 2) To discuss and exchange mutual idea.

Department.....Mass Communication.... Student's signature.....*Amul*.....
 Field of study... Mass Communication.... Advisor's signature.....*dlh*.....
 Academic year.....2001..... Co-Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ก็ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปันดดา ธนสถิตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือให้แนวทางเป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัย และให้ข้อคิดเห็นเป็นอย่างดีในการเขียนวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการวิทยานิพนธ์ผู้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องของทฤษฎีที่ใช้ประกอบเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ และให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. อุบลรัตน์ ศิริวุธศักดิ์ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ผู้ให้แนวทางในข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้ง 3 ท่านเป็นอย่างยิ่งมา ณ ที่นี้ ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ก็ด้วยความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ประจำภาควิชา การสื่อสารมวลชน ที่เป็นธุระจัดการเรื่องต่างๆ ที่เอื้ออำนวยและสนับสนุนให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ราบรื่นและขอบคุณ อาจารย์ วีรพงษ์ พลนิกกรกิจ อาจารย์ประจำสาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา เพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโท ภาควิชา การสื่อสารมวลชน ที่คอยช่วยเหลือชี้แนะแนวทางเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นที่จะทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จ

ขอบคุณเพื่อนร่วมงานทีมงานรายการ เกษตรลูกทุ่ง ทุกคน และเพื่อนพนักงานไอทีี่ทุกคน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุน เก็บรวบรวมเอกสารข้อมูลต่างๆ ให้กับผู้วิจัย โดยเฉพาะคุณ ตฤชัย ธรรมคุณฎี ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือเป็นขวัญกำลังใจ พร้อมทั้งให้แนวคิดแนวทางในการทำงาน ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทั้งในส่วนของการทำงานและในส่วนของการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคน ที่รู้จักกับผู้วิจัยและได้ช่วยเหลือในเรื่องของเอกสารหนังสือต่างๆ ที่เป็นประโยชน์และสนับสนุนให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์เรียบร้อย

อนึ่งผู้วิจัยมีความรำลึกถึงสูงสุดในพระคุณของ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้โอกาสให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุกๆ ทาง โดยเฉพาะทุนการศึกษา ที่ท่านทั้งสองเป็นผู้ให้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจะจดจำและระลึกถึงบุญคุณของท่านตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาคำถามการวิจัย	18
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	18
สมมติฐานในการวิจัย	19
ขอบเขตการวิจัย	19
นิยามศัพท์	19
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	20
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการการเลือกใช้สื่อระหว่างผู้ผลิตกับผู้รับสื่อ	22
แนวคิดเกี่ยวกับผู้รับสารในฐานะที่เป็นผู้กระทำ	27
แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งและผู้รับสาร	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	36
แหล่งข้อมูล	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
การนำเสนอข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การผลิตและกระบวนการสร้างสรรค์รายการเกษตรลูกทุ่ง.....	42
ข้อมูลเบื้องต้น	42
ลำดับการพัฒนารายการ	43
ลักษณะเนื้อหา	87
วิเคราะห์แนวคิดของผู้ผลิตสื่อ (Media Side)	123
บทที่ 5 กระบวนการการตอบรับของผู้ชมรายการเกษตรลูกทุ่ง	131
ปฏิสัมพันธ์ของการตอบรับ	133
การตอบรับจากบุคคลในพื้นที่	135
การตอบรับทางจดหมาย	140
การตอบรับทางโทรศัพท์	161
การตอบรับทางอีเมล	173
คุณลักษณะของผู้ชมที่ตอบรับ	189
1. กลุ่มบุคคลที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร	191
2. กลุ่มคนที่ประกอบอาชีพอื่น	192
คุณลักษณะพฤติกรรมการตอบรับ	192
1. เพื่อขอข้อมูลความรู้และขอคำแนะนำ	193
2. เพื่อพูดคุยแสดงความคิดเห็น	195
วิเคราะห์ลักษณะการตอบรับของผู้ชม (Audience side)	196
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	206
สรุปผลการวิจัย	207
ข้อเสนอแนะ	213
รายการอ้างอิง	215
ภาคผนวก	217
ประวัติผู้เขียน	270

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 132

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1	25
แผนภูมิที่ 2	31